EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 20.10.2020.
COM(2020) 658 final

Ieteikums

PADOMES LĒMUMS,

ar ko groza Padomes 1998. gada 23. novembra Lēmumu par valūtas kursa jautājumiem attiecībā uz *CFA* franku un Komoru Salu franku (98/683/EK)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Francija un Rietumāfrikas Ekonomiskās un monetārās savienības (*UEMOA*) valstis 2019. gadā sāka apspriesties par to sadarbības reformēšanu valūtas kursa jautājumos. Pašlaik to sadarbības pamatā ir 1973. gada 4. decembra sadarbības nolīgums un ar to saistītais garantijas nolīgums, kas parakstīts 1973. gadā un grozīts 2005. un 2014. gadā. Šīs reformas mērķis ir palīdzēt modernizēt *UEMOA* un veicināt tās pakāpenisku paplašināšanu, piesaistot citas Rietumāfrikas valstu ekonomikas kopienas (*CEDEAO*) valstis.

Francijas un *UEMOA* valstu apspriedes par to pašreizējo sadarbību ir novedušas pie kopīga priekšlikuma par *UEMOA* darbības reformu. Reforma ir balstīta uz četrām asīm. Pirmkārt, *CFA* franka nosaukuma maiņa uz "ECO" kaut kad 2020. gadā. Otrais mērķis ir atcelt pienākumu *UEMOA* valstīm centralizēt ārvalstu rezerves Francijas Valsts kases kontā. Treškārt, reforma paredz Francijas izstāšanos no *UEMOA* iestāžu lēmējinstitūcijām. Ceturtkārt, paralēli tiek izveidots dialogs starp attiecīgajām iestādēm un ieviesti riska uzraudzības mehānismi.

Lai īstenotu šo reformu, Francija 2019. gada 22. decembrī ar saviem *UEMOA* partneriem parakstīja jaunu sadarbības nolīgumu, kas aizstās spēkā esošo 1973. gada 4. decembra nolīgumu, kad tas stāsies spēkā. Šim jaunajam nolīgumam tiks pievienots garantijas nolīgums, kurš tiks noslēgts ar Rietumāfrikas valstu centrālo banku (*BCEAO*). Jāatzīmē, ka reforma neskar būtiskās iezīmes, kas piemīt pašreizējai sadarbībai valūtas kursa jautājumos starp Franciju un *UEMOA* valstīm. Tas jo īpaši attiecas uz konvertējamības saglabāšanu starp euro un *CFA* franku ar fiksētu paritāti, ko sedz Francijas neierobežota un beznosacījumu budžeta garantija.

Spēkā esošo un turpmāko sadarbības nolīgumu starp Franciju un *UEMOA* valstīm nevar aplūkot izolēti no Savienības tiesību aktiem. Kopš euro ieviešanas Savienībai ir ekskluzīva kompetence monetārās politikas un valūtas kursa jautājumos attiecībā uz dalībvalstīm, kuru valūta ir euro. Francija ir dalībvalsts, kuras valūta ir euro kopš 1999. gada 1. janvāra. Saskaņā ar LESD 2. pantu, ja Līgumos Savienībai ir piešķirta ekskluzīva kompetence kādā konkrētā jomā, tad tikai Savienība drīkst veikt likumdošanas funkciju un pieņemt juridiski saistošus aktus. Dalībvalstis pašas to var darīt tikai tad, ja Savienība tās ir pilnvarojusi Saskaņā ar 109. panta 3. punktu Eiropas Kopienas dibināšanas līgumā Padome ar 1998. gada 23. novembra Lēmumu (98/683/EK) atļāva Francijai pēc Francijas franka aizstāšanas ar euro turpināt pašreizējos nolīgumus ar *UEMOA, CEMAC* un Komoru Salām par valūtas kursa jautājumiem. Lai gan Francijai tika atļauts turpināt spēkā esošos nolīgumus, tā nebija pilnvarota aizstāt šos nolīgumus ar jauniem nolīgumiem. Tas tā ir pat tad, ja galvenais mērķis un tiesiskais režīms, kas reglamentē sadarbību valūtas kursa jomā starp Franciju un tās *UEMOA, CEMAC* un Komoru Salu partneriem, būtu līdzīgs, t. i., nodrošinātu konvertējamību starp šo tiesību subjektu valūtām un euro, ko sedz Francijas valsts budžeta garantija.

Lai garantētu saderību ar ekskluzīvo kompetenci saskaņā ar Savienības tiesību aktiem un nodrošinātu juridisko noteiktību, ir jāgroza Padomes 1998. gada 23. novembra lēmums. Tas ļaus Francijai noslēgt jaunu sadarbības nolīgumu, kas aizstās spēkā esošo 1973. gada 4. decembra nolīgumu. Tas arī nodrošinās, ka Francijas Republika var noslēgt jaunus nolīgumus ar citiem Āfrikas partneriem, aizstājot spēkā esošos nolīgumus. Turklāt būtu jāatjaunina vairāki citi minētā Padomes lēmuma noteikumi, kas reglamentē informēšanas un

apstiprināšanas režīmu, lai, aizstājot spēkā esošos nolīgumus, tas tiktu piemērots visiem jaunajiem nolīgumiem ar *UEMOA* vai jebkuriem citiem partneriem.

- **Atbilstība pārējiem Savienības politikas virzieniem**

Šie nolīgumi nevarētu būtiski ietekmēt eurozonas vienotās monetārās un valūtas kursa politikas īstenošanu. *CFA* franka un Komoru Salu franka konvertējamības garantijas pamatā ir Francijas Republikas budžeta saistības. Lai gan tādējādi Francijai rodas fiskālais risks gadījumā, ja *UEMOA* izmantotu šo garantiju, tiek uzskatīts, ka tas nevarētu būtiski ietekmēt Francijas fiskālo stāvokli.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Šā ieteikuma pieņemšanas juridiskais pamats ir LESD 219. panta 3. punkts (bijušais Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 109. panta 3. punkts). Pēdējo no minētajiem izmantoja, lai pieņemtu Padomes Lēmumu (1998. gada 23. novembris) par valūtas kursa jautājumiem attiecībā uz *CFA* franku un Komoru Salu franku (98/683/EK). LESD 219. panta 3. punktā ir paredzēts, ka par sarunu noteikumiem un nolīgumu noslēgšanu par ārvalstu valūtas kursa jautājumiem ar vienu vai vairākām trešām valstīm lemj Padome pēc Komisijas ieteikuma un pēc apspriešanās ar ECB.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Subsidiaritātes princips nav piemērojams, jo šis ir monetārs un ārvalstu valūtas jautājums, kas ir Savienības ekskluzīvā kompetencē.

- **Proporcionalitāte**

Ierosinātā ieteikuma Padomes lēmumam mērķis ir pilnvarot Franciju noslēgt jaunu sadarbības nolīgumu, ar ko aizstāj spēkā esošo 1973. gada 4. decembra nolīgumu ar *UEMOA*. Tas arī nodrošinās, ka Francijas Republika var noslēgt jaunus nolīgumus ar citiem Āfrikas partneriem, aizstājot spēkā esošos nolīgumus. Turklāt tiek atjaunināti vairāki citi minētā Padomes lēmuma noteikumi, kas reglamentē informēšanas un apstiprināšanas režīmu, lai, aizstājot spēkā esošos nolīgumus, tas tiktu piemērots visiem jaunajiem nolīgumiem ar *UEMOA* vai jebkuriem citiem partneriem. Šajā nolūkā ieteikumā ir paredzēti mērķorientēti grozījumi, kas nodrošina Francijai šādas pilnvaras un kas nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs, lai sasniegtu iepriekš minēto mērķi.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Gadījumos, kad ir jāapspriež nolīgumi par monetārā vai ārvalstu valūtas režīma jautājumiem, LESD 219. panta 3. punktā ir paredzēts izmantot Komisijas ieteikumu Padomei lemt par piemērotiem sarunu noteikumiem un šādu nolīgumu noslēgšanu.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Komisijas ieteikumā Padomei ir divi panti.

Pirmajā pantā paredzēti grozījumi Padomes 1998. gada 23. novembra lēmuma virsrakstā un 3., 4. un 5. pantā.

Minētā lēmuma virsraksta un 3. panta grozījumi atspoguļo nākotnē iespējamo *CFA* franka un Komoru Salu franka pārdēvēšanu. Tādējādi atsauces uz *CFA* franku tiek aizstātas ar attiecīgo

monetāro savienību vispārējo terminu “valūta”. Tas pats attiecas uz Komoru Salu franku ar vispārēju norādi uz Komoru Salu valūtu.

Minētā lēmuma 4. un 5. panta grozījumi ļauj Francijai aizstāt tās spēkā esošos nolīgumus ar *UEMOA, CEMAC* un Komoru Salām ar jauniem nolīgumiem par valūtas kursa jautājumiem un paredz, ka visiem jauniem nolīgumiem piemēros tādus pašus noteikumus par kompetento Savienības struktūru iesaistīšanos kā esošie noteikumi, lai nodrošinātu Padomes 1998. gadā noteiktā piemērojamā informēšanas un apstiprināšanas režīma turpmāku piemērošanu.

Otrais pants nodrošina, ka Francijai adresētais lēmums būs piemērojams no dienas, kad Padomes lēmums ir paziņots Francijas Republikai.

Ieteikums

PADOMES LĒMUMS,

ar ko groza Padomes 1998. gada 23. novembra Lēmumu par valūtas kursa jautājumiem attiecībā uz *CFA* franku un Komoru Salu franku (98/683/EK)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 219. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas atzinumu([1]),

tā kā:

(1) Savienībai ir ekskluzīva kompetence monetāros un valūtas kursa jautājumos dalībvalstīs, kuru valūta ir euro. Ja Savienībai Līgumos ir piešķirta ekskluzīva kompetence kādā konkrētā jomā, tad tikai Savienība drīkst veikt likumdošanas funkciju un pieņemt juridiski saistošus aktus; dalībvalstis pašas to var darīt tikai tad, ja Savienība tās ir pilnvarojusi.

(2) Saskaņā ar Līguma 219. panta 3. punktu Padomei ir jālemj par piemērotiem sarunu noteikumiem un nolīgumu noslēgšanu par monetāriem vai ārvalstu valūtas režīma jautājumiem.

(3) Pirms euro ieviešanas Francija ar *UEMOA* (*Union économique et monétaire ouest-africaine*), *CEMAC* (*Communauté économique et monétaire de l'Afrique Centrale*) un Komoru Salām bija noslēgusi vairākus nolīgumus, kuru mērķis bija garantēt *CFA* un Komoru Salu franku konvertējamību Francijas frankos ar fiksētu paritāti([2]). Pēc Francijas franka aizstāšanas ar euro 1999. gada 1. janvārī Padome atļāva Francijai turpināt šos spēkā esošos nolīgumus ("pašreizējie nolīgumi") par valūtas kursa jautājumiem ar *UEMOA*, *CEMAC* un Komoru Salām saskaņā ar regulējumu, kas noteikts Padomes 1998. gada 23. novembra Lēmumā (98/683/EK) ("Padomes lēmums")([3]).

(4) Saskaņā ar Lēmuma 98/683/EK 4. un 5. pantu Francija drīkst risināt sarunas par spēkā esošo nolīgumu grozījumiem un veikt tajos grozījumus, kas vai nu saglabā, vai maina spēkā esošo nolīgumu būtību vai darbības jomu.

---

1 [...], OV C XX/XX, D.M.G.

2 *Convention de coopération monétaire du 23 novembre 1972 entre les États membres de la Banque des États de l'Afrique centrale (BEAC) et la République française*, ar grozījumiem; *Convention de compte d'opérations du 13 mars 1973 entre le ministre de l'Économie et des Finances de la République Française et le Président du Conseil de l'administration de la Banque des États de l'Afrique Centrale*, ar grozījumiem; *Accord de coopération du 4 décembre 1973 entre la République française et les Républiques membres de l'union monétaire ouest-africaine*, ar grozījumiem; *Convention de compte d'opérations du 4 décembre 1973 entre le ministre de l'Économie et des Finances de la République Française et le Président du conseil des ministres de l'Union monétaire ouest-africaine*, ar grozījumiem; *Accord de coopération monétaire du 23 novembre 1979 entre la République française et la République fédérale islamique des Comores*, ar grozījumiem; *Convention de compte d'opérations du 23 novembre 1979 entre le ministre de l'Économie et des Finances de la République Française et le ministre des Finances, de l'Économie et du Plan de la République fédérale des Comores*, ar grozījumiem.

3 OV L 320, 28.11.1998., 58.–59. lpp.

(5) Francija un *UEMOA* valstis pašlaik aizstāj spēkā esošo 1973. gada 4. decembra nolīgumu ar jaunu sadarbības nolīgumu par valūtas kursa jautājumiem. Minētais nolīgums tika parakstīts 2019. gada 21. decembrī. Tam ir pievienots jauns garantijas nolīgums, kurš tiks noslēgts ar *UEMOA* valstu Centrālo banku. Francijas valdība 2020. gada 22. maijā iesniedza Nacionālajai asamblejai likumprojektu par jaunā sadarbības nolīguma ratifikāciju.

(6) Francijas, *UEMOA*, *CEMAC* un Komoru Salu spēkā esošo nolīgumu par valūtas kursa jautājumiem aizstāšana, ko Francija un *UEMOA* pašlaik cenšas panākt, neietilpst Lēmuma 98/683/EK 4. un 5. panta darbības jomā. Tas tā ir pat tad, ja šādu jaunu sadarbības nolīgumu būtība un darbības joma paliek nemainīgas, proti, nodrošināt konvertējamību starp euro un *UEMOA*, *CEMAC* un Komoru Salu valūtām ar fiksētu paritāti, ko sedz Francijas budžeta saistības.

(7) Franciju vajadzētu pilnvarot aizstāt spēkā esošos nolīgumus ar *UEMOA*, *CEMAC* un Komoru salām. Saskaņā ar Padomes Lēmumu 98/683/EK būtu jāturpina piemērot dažādās esošās procedūras atkarībā no tā, vai aizstāšana ietekmē vai neietekmē šo nolīgumu būtību vai darbības jomu. Abos gadījumos pirms nolīgumu aizstāšanas ar turpmākiem nolīgumiem būs jāiesaista kompetentās Savienības struktūras saskaņā ar esošo attiecīgi informācijas apmaiņas un apstiprināšanas režīmu.

(8) Tādēļ Lēmums 98/683/EK būtu attiecīgi jāgroza,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Lēmumu 98/683/EK groza šādi:

(1) virsrakstu aizstāj ar "Padomes Lēmums (1998. gada 23. novembris) par valūtas kursa jautājumiem attiecībā uz *UEMOA*, *CEMAC* un Komoru Salu valūtām (98/683/EK)";

(2) lēmuma 3., 4. un 5. pantu aizstāj ar šādiem:

"*3. pants*

Francijas kompetentās iestādes regulāri informē Komisiju, Eiropas Centrālo banku un Ekonomikas un finanšu komiteju par nolīgumu īstenošanu. Francijas iestādes informē Ekonomikas un finanšu komiteju pirms paritātes maiņas starp euro un *UEMOA*, *CEMAC* vai Komoru Salu valūtām.

4. pants

Francija drīkst risināt sarunas par pašreizējo nolīgumu grozījumiem un veikt tajos grozījumus vai aizstāt šos nolīgumus, ja netiek mainīta nolīgumu būtība vai darbības joma. Tā par šādām izmaiņām iepriekš informē Komisiju, Eiropas Centrālo banku un Ekonomikas un finanšu komiteju.

5. pants

Visus plānus mainīt šo nolīgumu būtību vai darbības jomu, tos grozot vai aizstājot, Francija dara zināmus Komisijai, Eiropas Centrālajai bankai un Ekonomikas un

finanšu komitejai. Šādi plāni ir jāapstiprina Padomei, pamatojoties uz Komisijas ieteikumu un pēc apspriešanās ar Eiropas Centrālo banku.”

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Francijas Republikai.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs